

Infant Mental Health & jeugdbescherming

Nanniek van den Heuvel - Bijen (orthopedagoog/IMH-consulent)

Zillah Holtkamp (GZ-psycholoog/IMH-specialist)

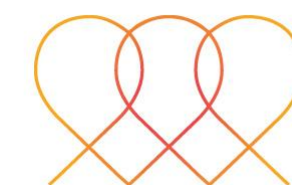
8 november 2022

Infant Mental Health - visie

Welke ervaring hebben we in de groep zitten?

Welke ervaring heb je met Infant Mental Health? Typ je nummer in de chat:

1. geen ervaring, iemand tipte me op de bijeenkomst
2. ik heb wel eens gehoord van de IMH-visie, maar weet niet precies wat het is
3. ik heb een korte training gehad, over de IMH-visie
4. ik heb een opleiding gehad tot IMH-consulent/IMH-specialist/IMH-practitioner
5. anders...(vul zelf in de chat in wat jouw ervaring is)

Infant Mental Health - visie

Wat wil jij vandaag komen halen?

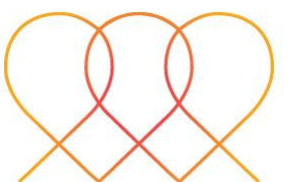
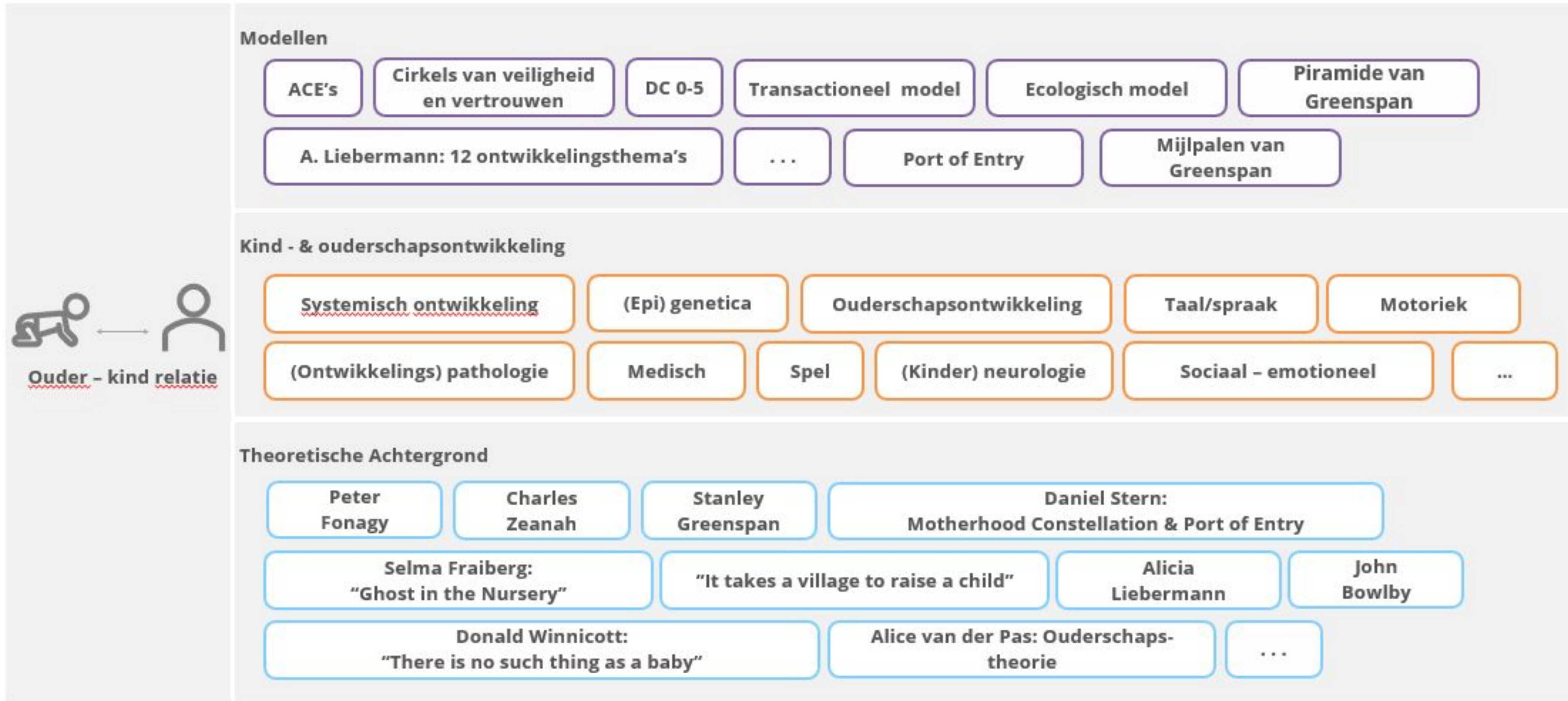
Gebruik de chat, als je met een specifiek doel bij deze bijeenkomst zit? Of als je vragen hebt, die je graag beantwoord ziet.

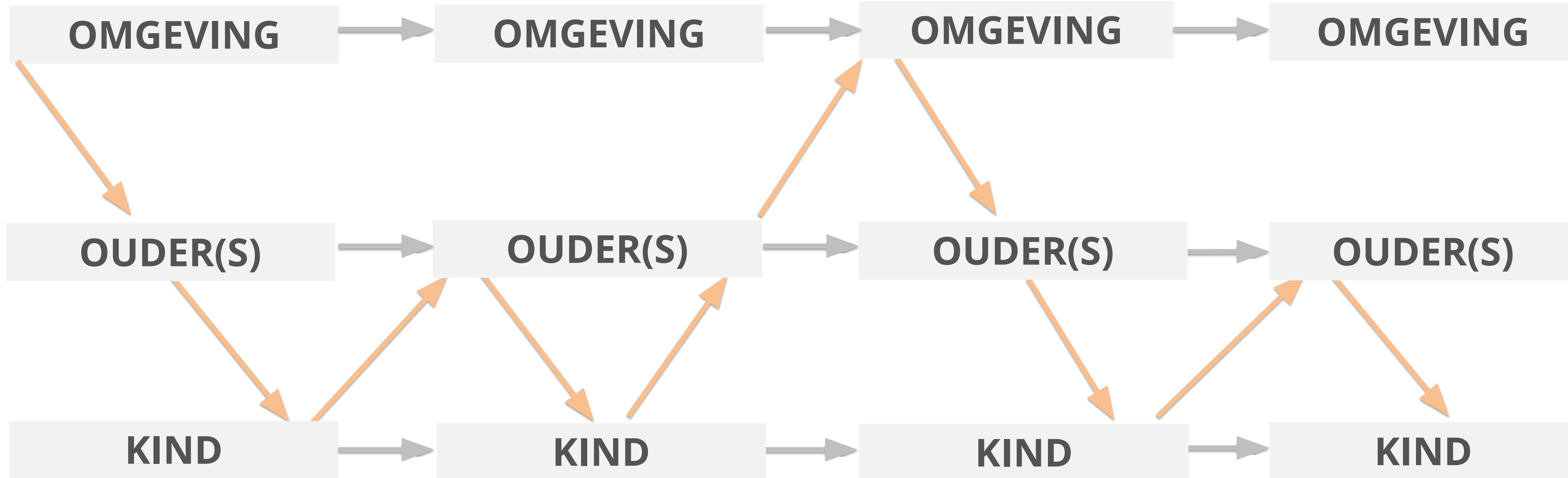
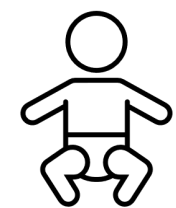
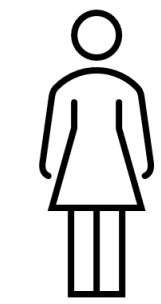
Deel A: inleiding Infant Mental Health

Infant Mental Health - visie

Ouder-kind relatie uitgangspunt in theorie, ontwikkeldomeinen en modellen

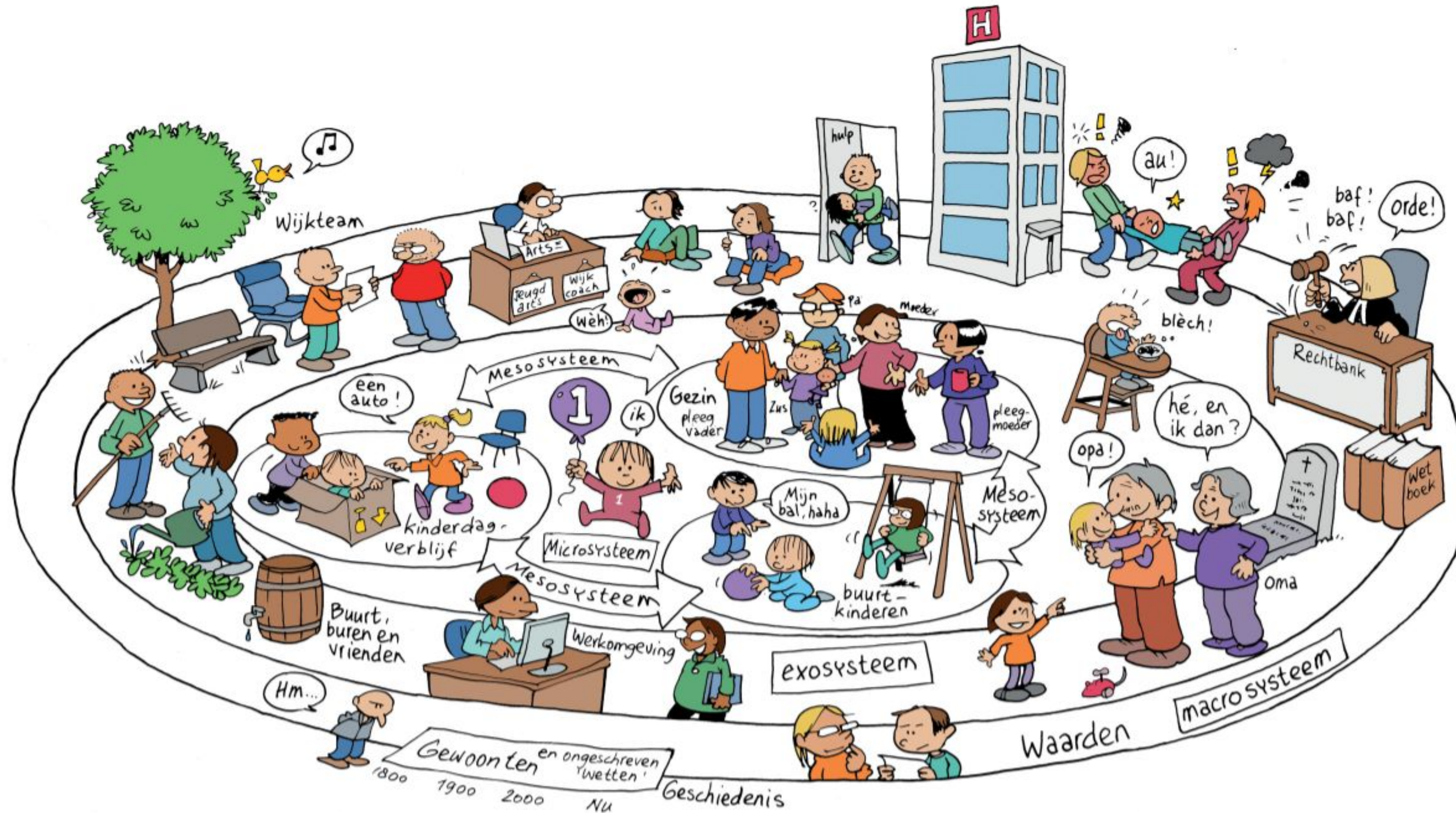

Infant Mental Health – transactioneel model Sameroff (1975): interactie tussen factoren van de omgeving – ouder - kind

Ecologisch model - Bronfenbrenner

Dimensie tijd & dimensie invloed

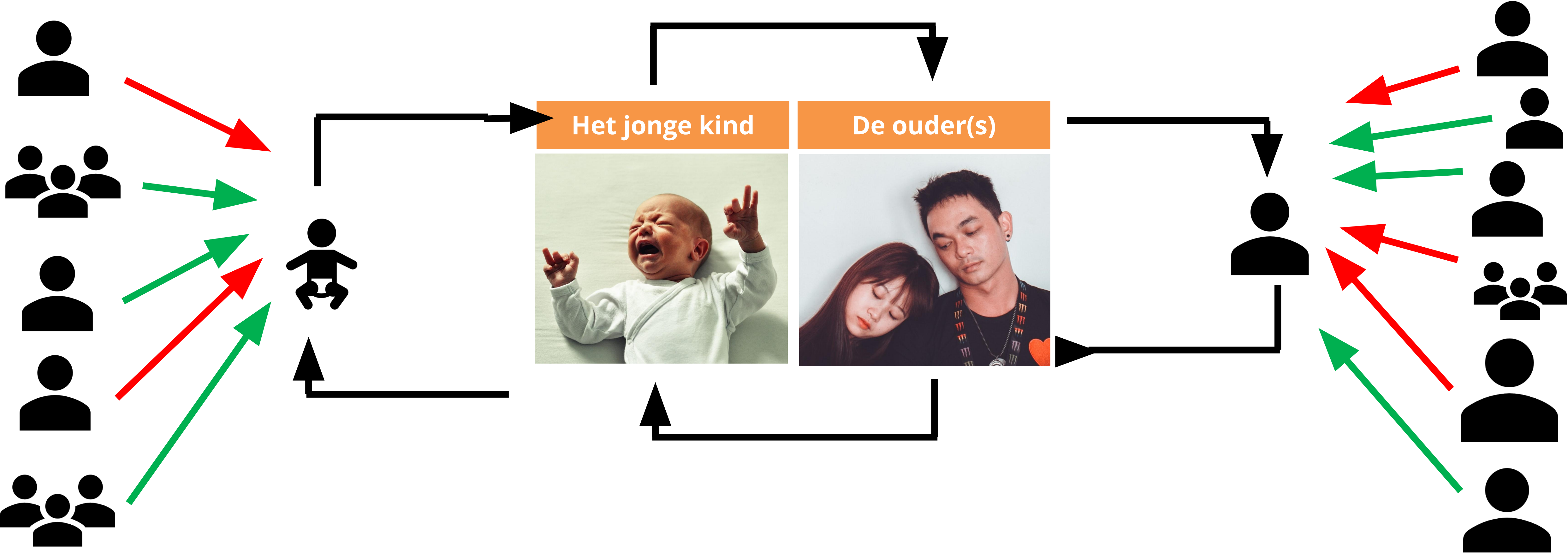

© Bronfenbrenner, U. (1979). The Ecology of Human Development – Experiments by nature and design. Cambridge: University Press. In het Nederlands vertaald en gewerkt door M. De Zeeuw & C. Brok (2020)

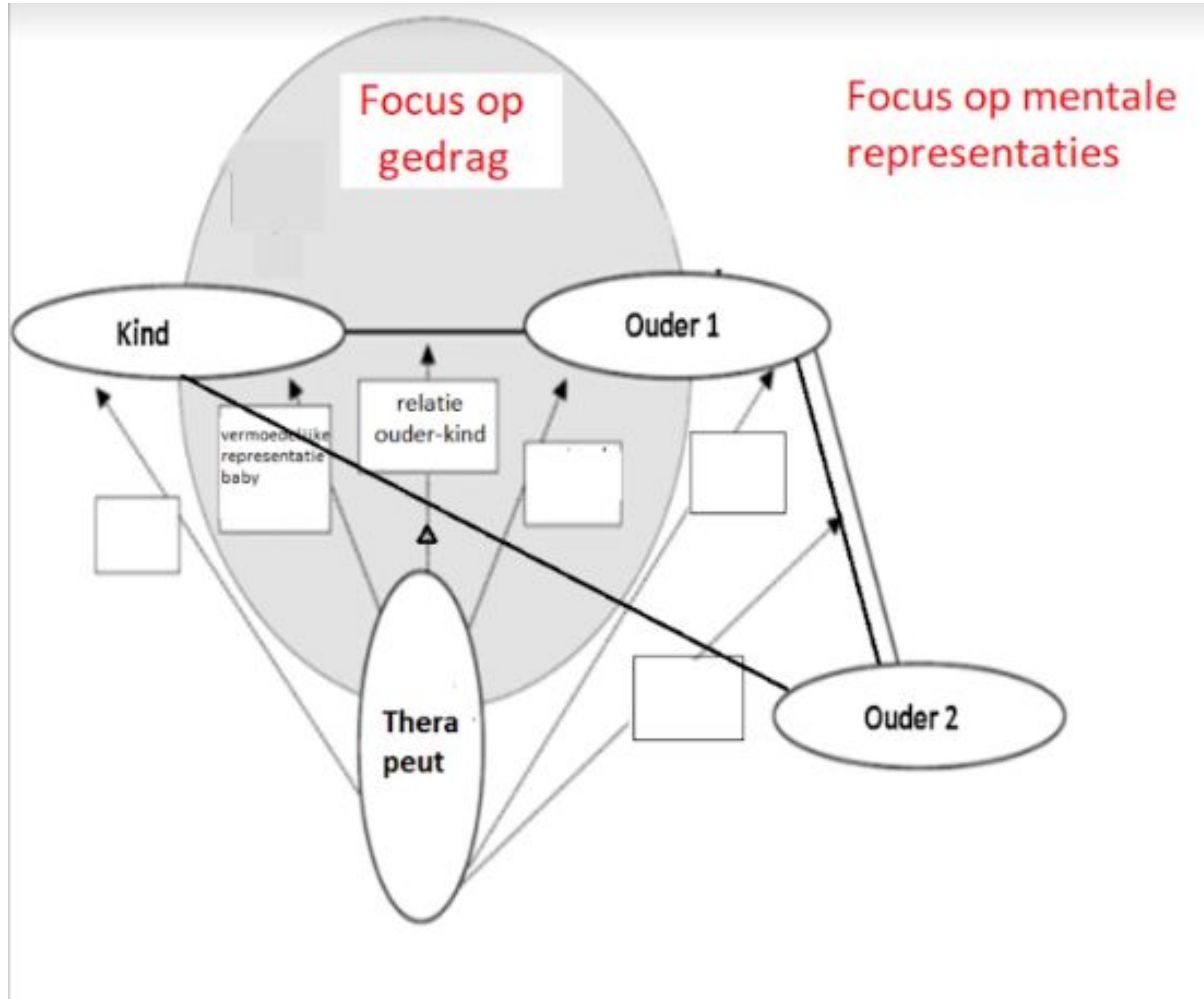
Infant Mental Health

Ouder-kind relatie, regulatie, intern werkmodel & omgeving

Infant Mental Health:

Ports of Entry

Focus op:

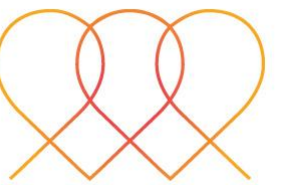
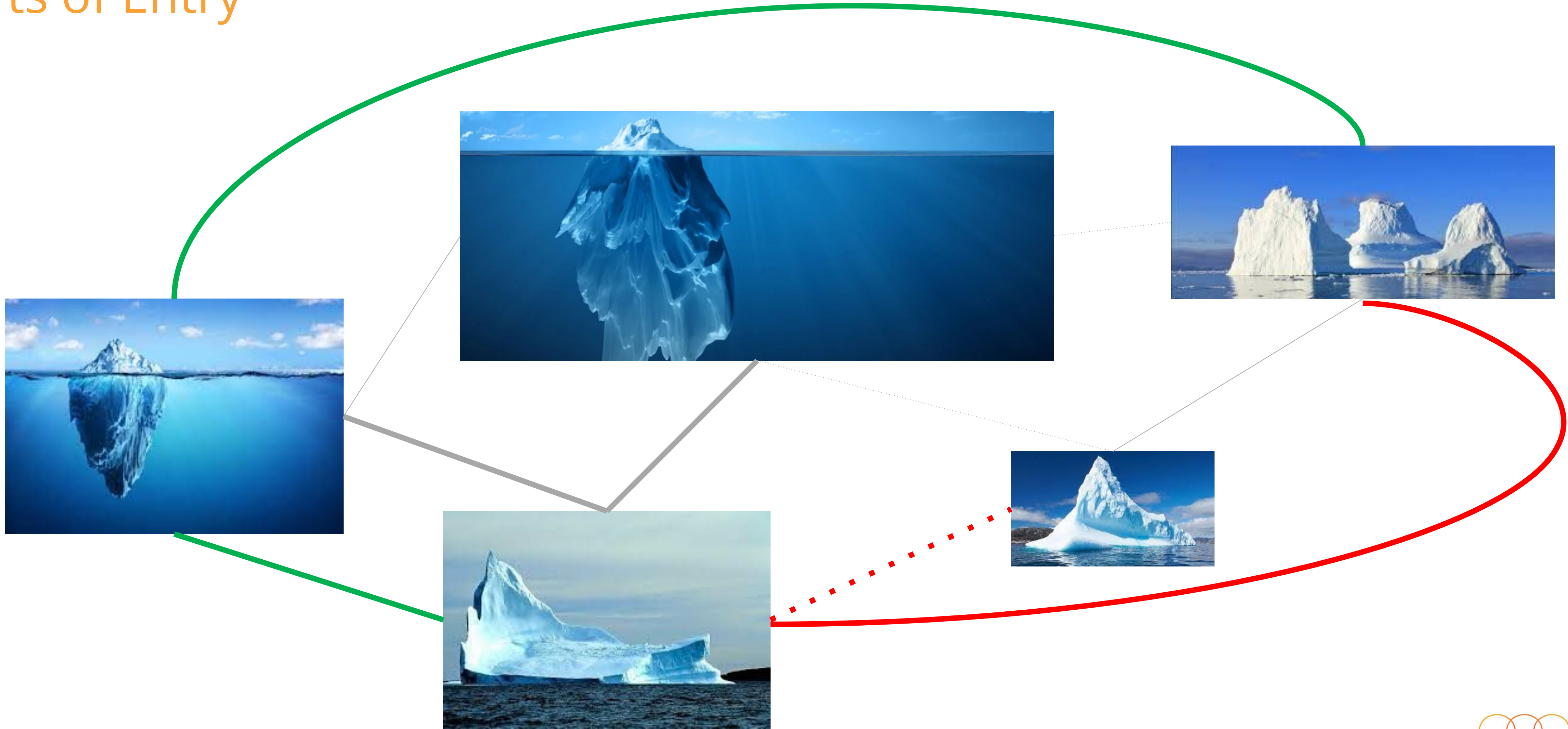
1. **Gedrag** kind
2. (Vermoedelijke) **representatie** kind
3. **Gedrag** moeder
4. **Representatie** moeder
5. **Gedrag** vader
6. **Representatie** vader

7. **Relatie** moeder-kind
8. **Representatie van de relatie** moeder-kind
9. **Relatie** vader-kind
10. **Representatie van de relatie** vader-kind
11. **Ouderschapsrelatie** vader-moeder
12. **Representatie van de ouderschapsrelatie** vader-moeder
13. **Partnerschapsrelatie** vader-moeder
14. **Representatie van de partnerschapsrelatie** vader-moeder

15. **Triade** vader-moeder-kind
16. **Representatie van de triade** vader-moeder-kind

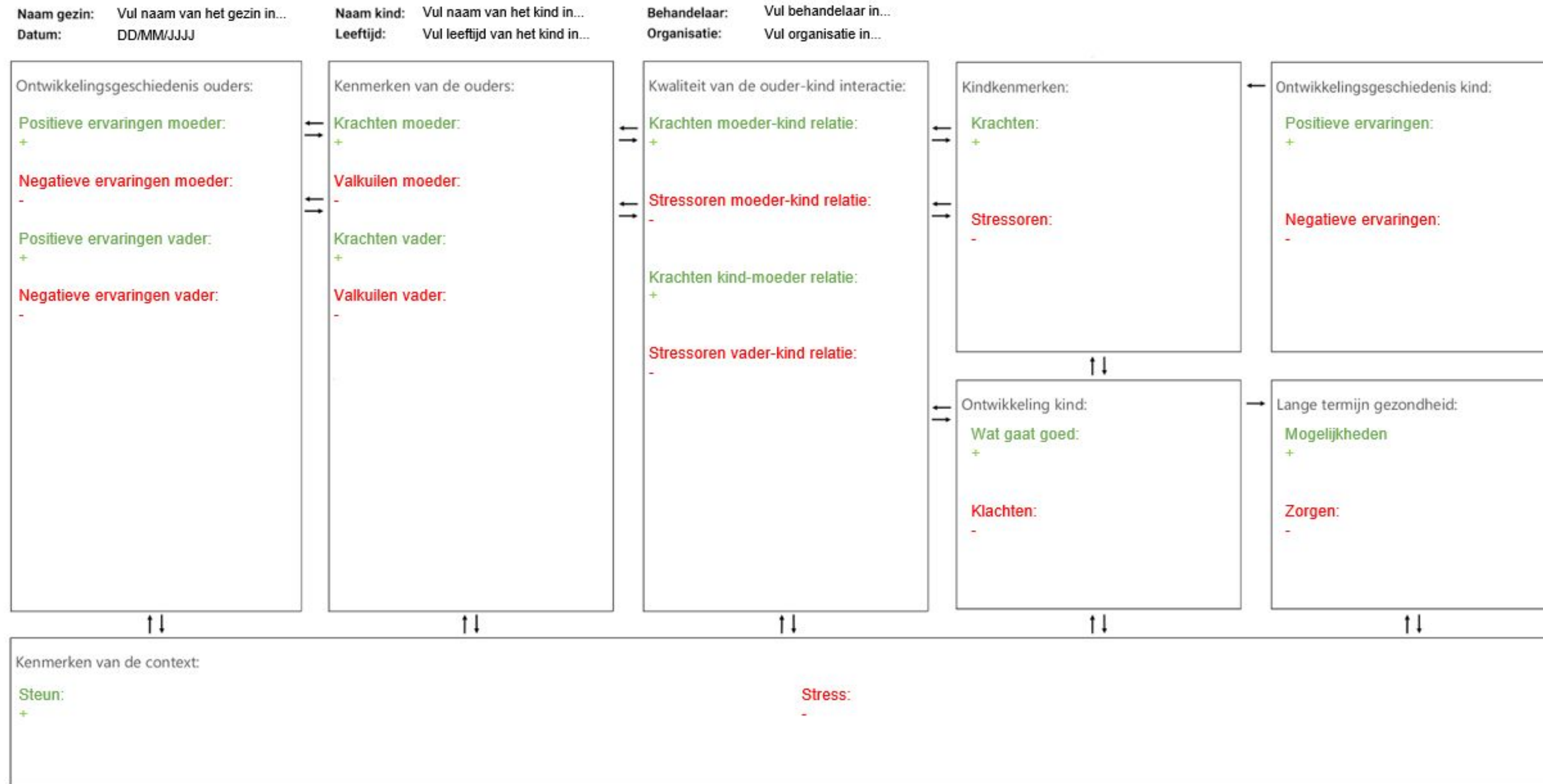
17. **Relatie** therapeut-kind
18. **Representaties relatie** therapeut-kind
19. **Relatie** therapeut-moeder
20. **Representatie relatie** therapeut - moeder
21. **Relatie** therapeut-vader
22. **Representatie relatie** therapeut - vader
23. **Samenwerking** therapeut - gezin
24. **Representatie van de samenwerking** therapeut-gezin

Infant Mental Health: Ports of Entry

Sociaal-ecologisch model – J. Belsky (1980)

Samenspel van factoren in beeld brengen

De Zeeuw & Holtkamp (maart 2022)
Gebaseerd op: Belsky, J. (1980). Child maltreatment: An ecological integration. *American Psychologist*, 35(4), 320-335.

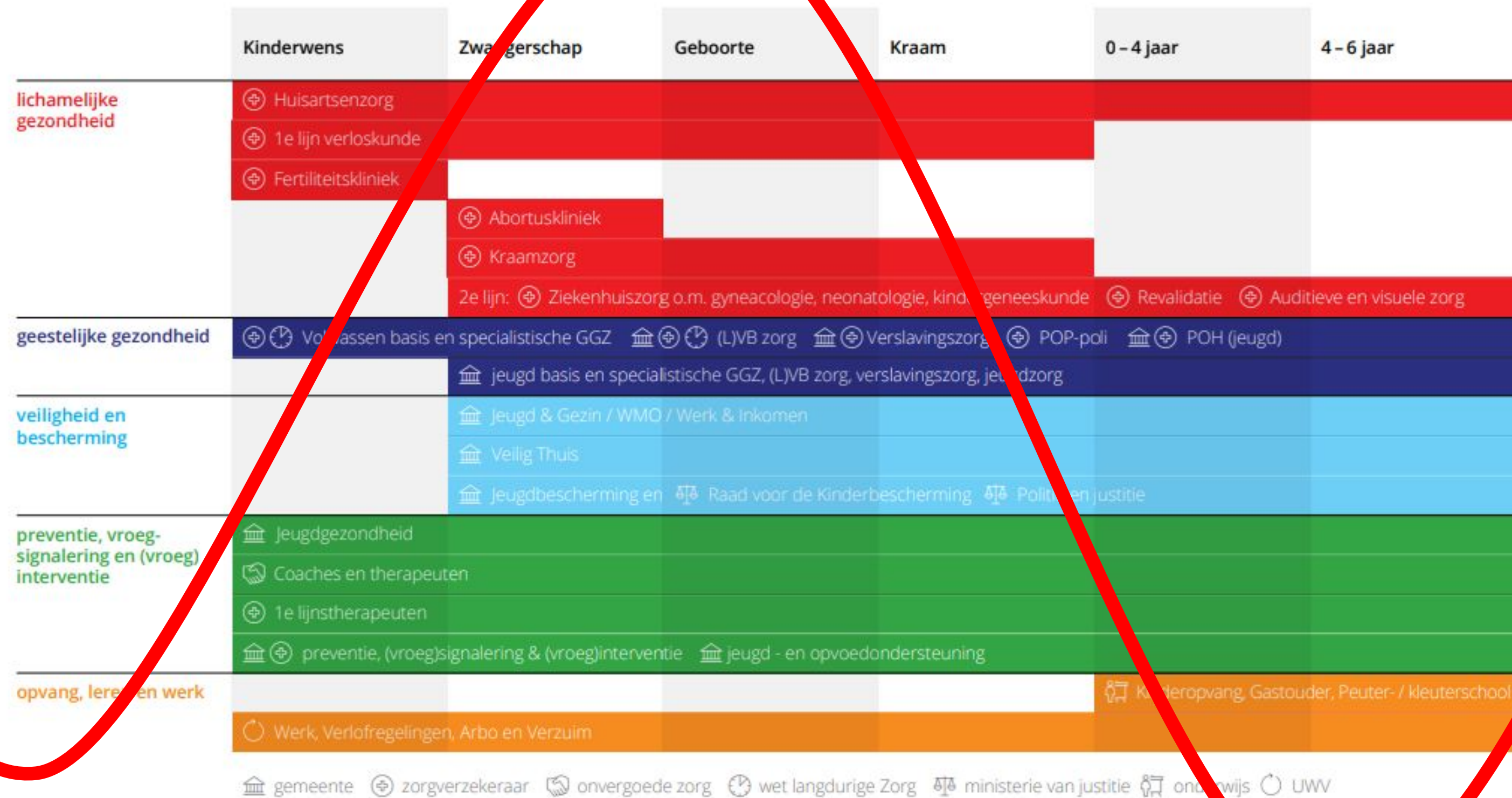

Deel B: netwerkzorg met Infant Mental Health als gedeelde visie

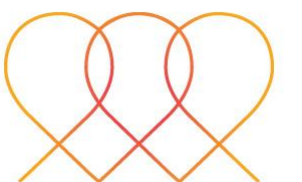
Netwerkzorg gezinnen met jonge kind

Veel domeinen – vele werkwijzen, visies en professionals

Overzichtsk kaart: netwerkzorg kindervens tot 6 jaar

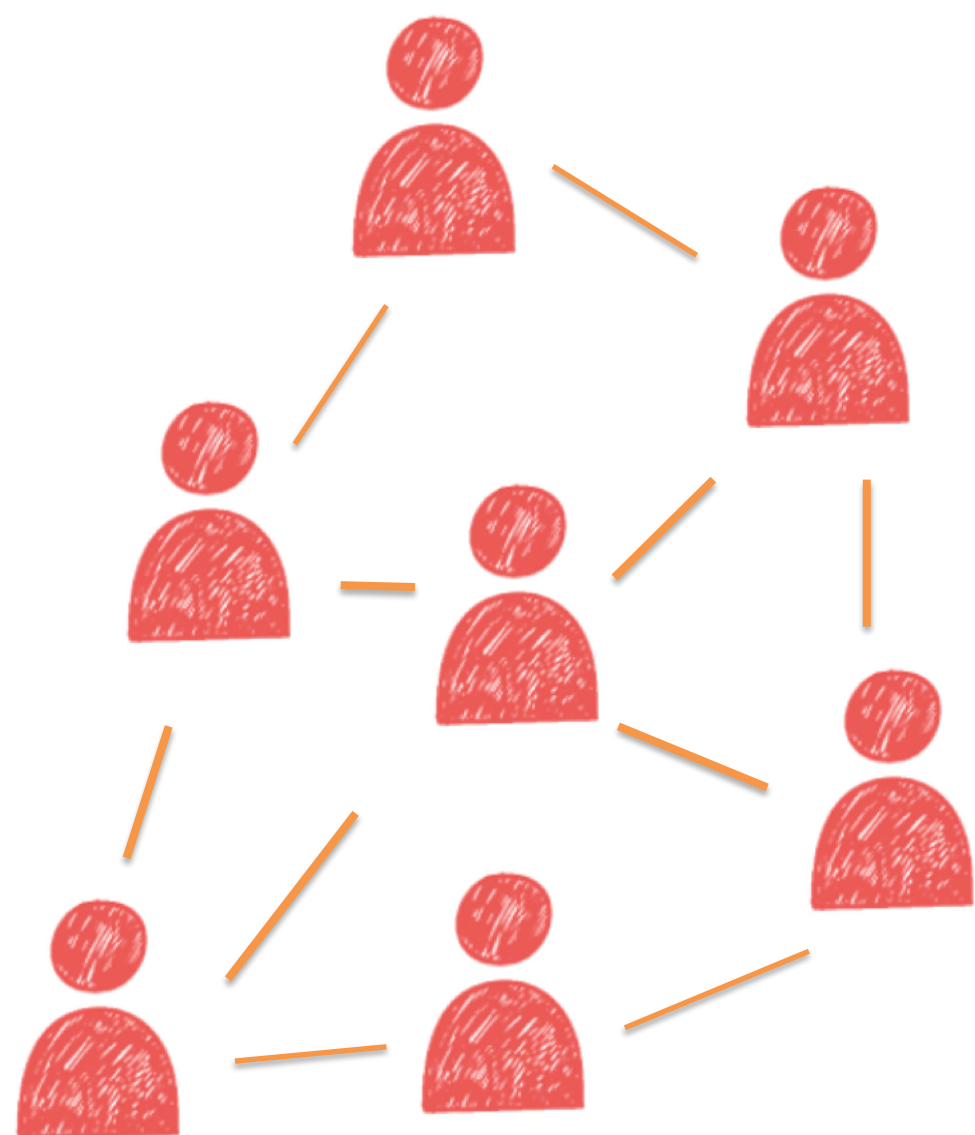

Versie februari 2022 — gebaseerd op de Circle Zero to Three. De netwerkk kaart wordt steeds actueel gehouden, download de laatste versie via: imhnederland.nl/toolbox Vragen? Mail naar info@imhnederland.nl

Netwerkgzorg als vorm van samenwerking

Wat is netwerkgzorg?

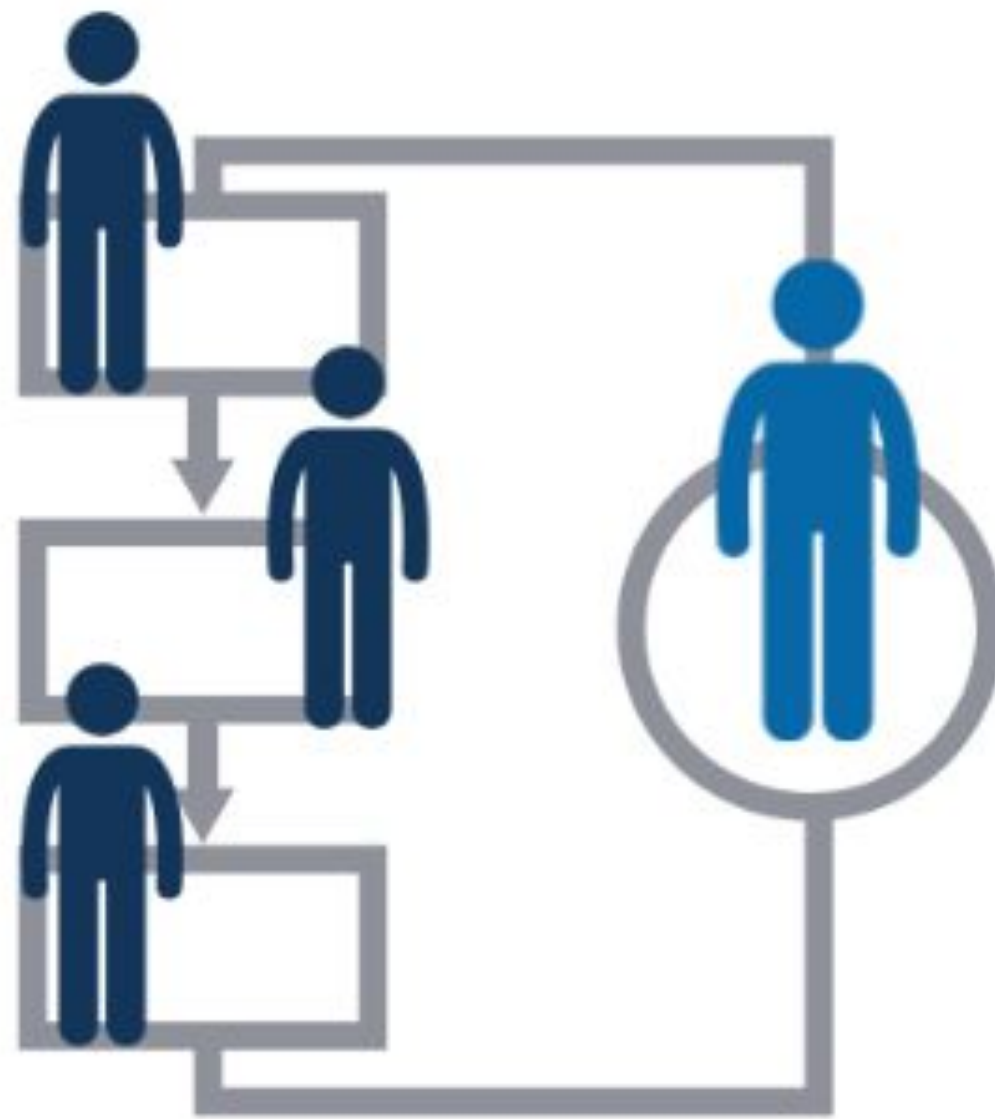
Wij zien netwerkgzorg als de benadering waarbij zorg en ondersteuning in samenhang worden georganiseerd rond een **individuele persoon** of groep personen, waarbij grenzen tussen organisaties of domeinen **geen beperking** meer vormen. Netwerkgzorg draait om een soepel **samenspel** tussen alle betrokkenen in iemands zorgproces, zowel professionals als mensen uit het sociale netwerk.

Bron: <https://www.vilans.nl/vilans/media/documents/publicaties/de-governance-van-netwerkgzorg-ontrafeld.pdf>

Netwerkzorg als vorm van samenwerking

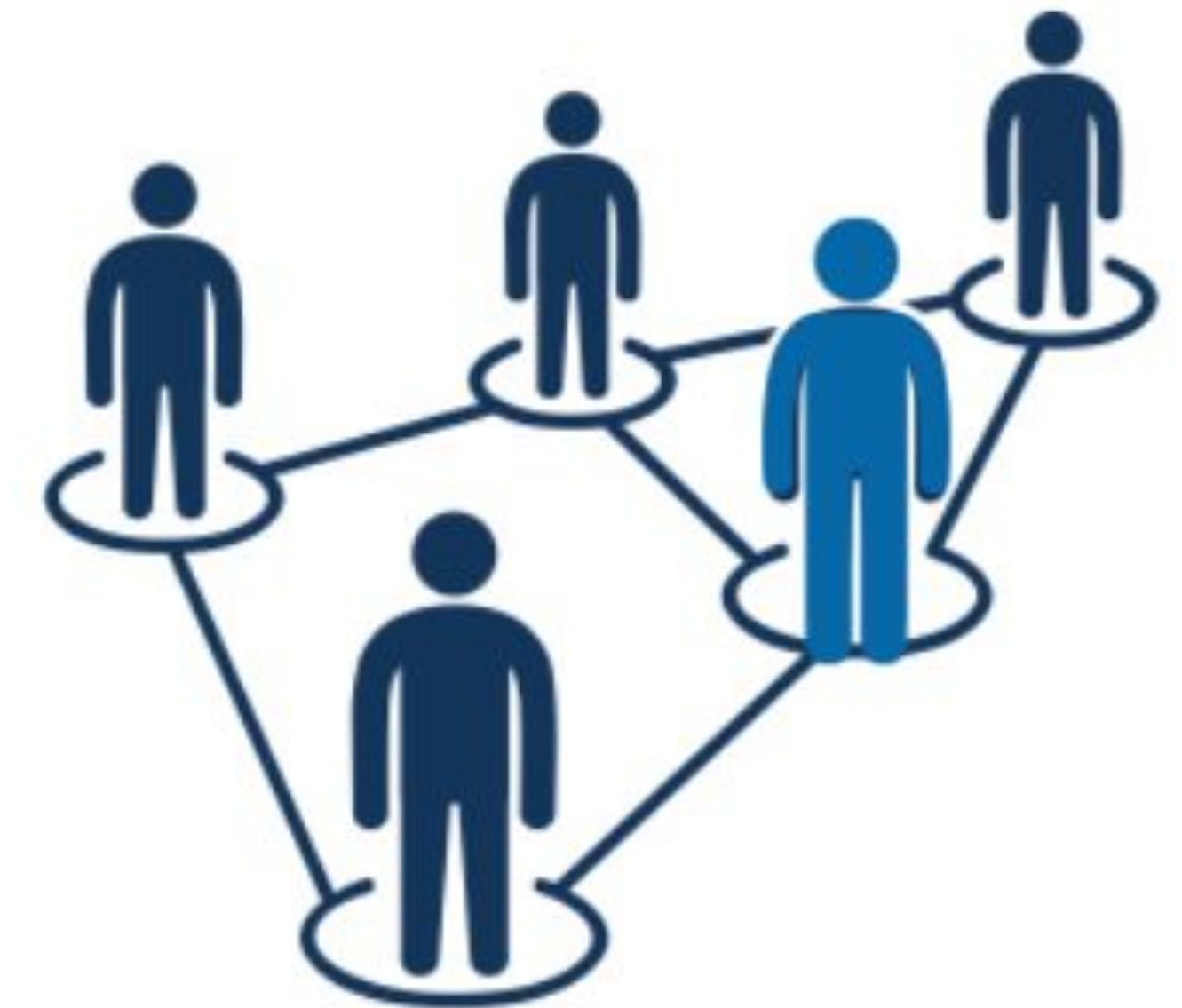
Ketenzorg versus netwerkzorg

Richting: van lineair naar flexibel

Van procesgericht naar klantgericht

Van efficiëntie naar vertrouwen & gedeelde verantwoordelijkheid

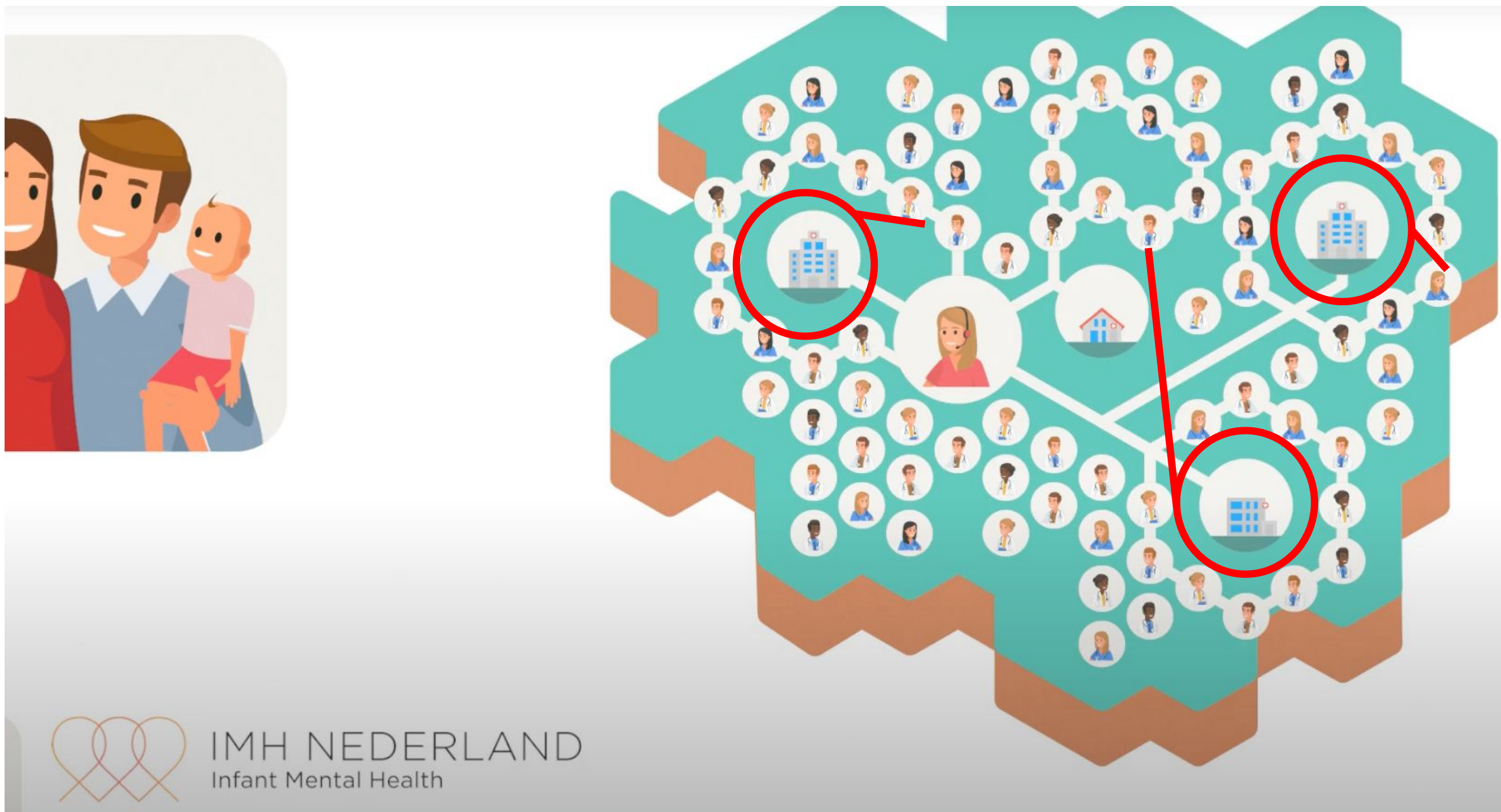

Bron: Presentatie Lienke Scheurwater innovatiecoach We Wonder | Minddistrict

Netwerkzorg: belang voor samenwerking bij specialistische vragen

Juiste zorg op de juiste plek

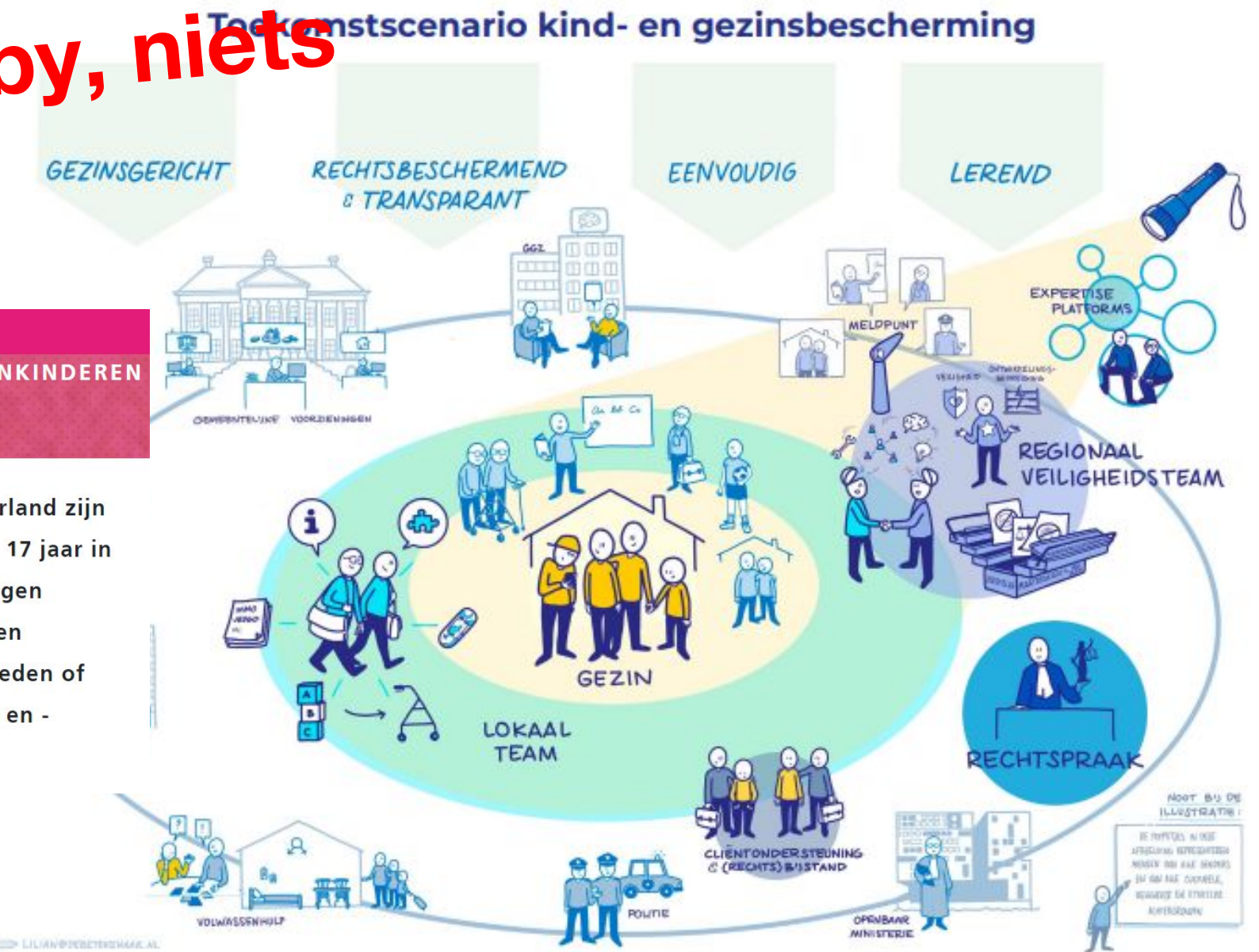

Deel C: Toepassing in de praktijk

Waarom IMH binnen de jeugdbescherming

Huidige ontwikkelingen

“Het is een rustige makkelijke baby, niets mee aan de hand dus”

← Tweet

Nieuwsuur
@Nieuwsuur

“De overheid voert haar beschermingsplicht niet uit, zegt hoogleraar Mariëlle Bruning, een van de schrijvers van het rapport over het falen van de Nederlandse jeugdbescherming. “Kinderen krijgen soms meer schade als ze uit huis worden gehaald dan ze thuis hebben opgelopen.” #Nieuwsuur

Translate Tweet

“Maak je geen zorgen, de baby in de buik krijgt dit allemaal niet mee”

NOS Nieuws • Maandag 10 oktober, 07:17

Stakingen jeugdbeschermers van start: 'Het is elke dag schipperen'

Jeugdbeschermers starten vandaag met stakingsacties om aandacht te vragen voor de te hoge werkdruk. Doordat er te veel jongeren per jeugdbeschermers zijn, kan de benodigde begeleiding niet geboden worden, stelt FNV Jeugdzorg.

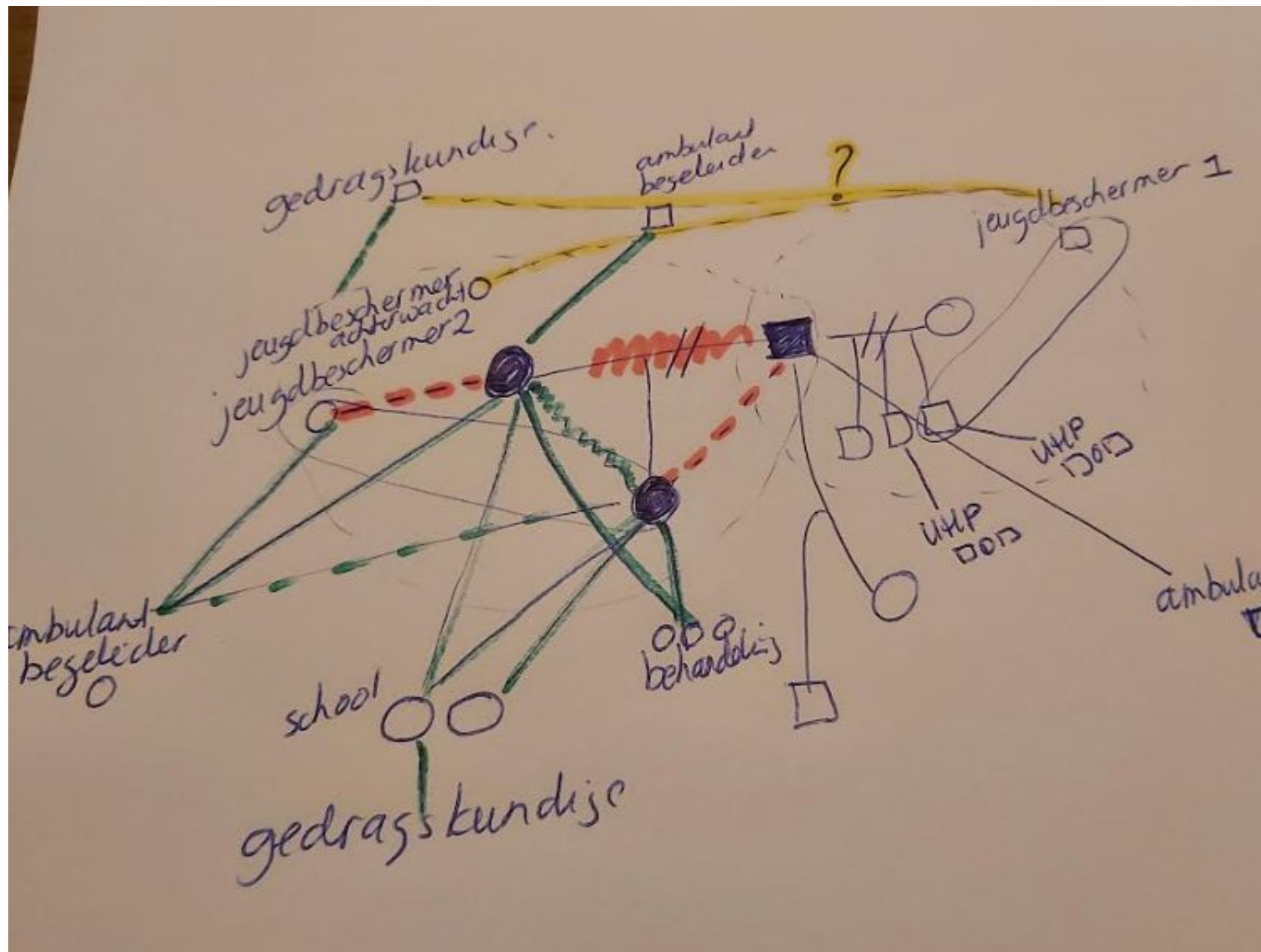

“Jullie krijgen behandeling, jullie peuter onthoudt het toch niet. Geen zorgen, die hoeft geen hulp”

Waarom IMH binnen de jeugdbescherming: praktijk voorbeeld 1

Wie doet wat binnen casuïstiek?

Wie zijn betrokken?

Wie is regiehouder?

Hoe komen zorgen/krachten samen?

Wat zijn de goede relatie/en de slechte de relaties? Wat is zichtbaar? Wat is onzichtbaar bij eenieder? Hoe werkt dat op elkaar in?

Wat wordt je ingang?

....

....

Neem tijd voor overzicht en reflectie

Waarom IMH binnen de jeugdbescherming: praktijk voorbeeld 2

Weet je behandelplan goed op te bouwen - enkele interventies

Pyramide van Greenspan (1997):

Aan elke niveau kan je interventies koppelen

Bron: Piramide van Greenspan (1997) | Uit: Handboek Infant Mental Health (2011)

Waarom IMH binnen de jeugdbescherming: praktijk voorbeeld 3

Trauma informed care

This story was written to help children and grown-ups understand how stress can affect children and ways to help them.

Історія білочки показує, що колись він був дуже наляканий, і виявляє, що він не один.

Ця історія написана, щоб допомогти дітям і дорослим зрозуміти, як стрес може вплинути на дітей і як їм допомогти.

LVB Onderzoek & Praktijk

2022, jaargang 20, nummer 1, pagina 5

Vervoort-Schel, Pellemans-van Rooijen, Kooijmans & Moonen *Trauma informed care*

Sesame street in Communities

Great help for regulating toddlers

When a child endures a traumatic experience, parents feel the impact. However, adults have the power to help lessen the effects. Several factors can change heard by a caring adult, being patiently taught coping strategies and resilience-building techniques, and being with adults who know about the possible effects.

Below you'll find some episodes of Sesame Street about traumatic experiences.

WAAROM TRAUMA INFORMED CARE ALS ORGANISATIEBREED RAAMWERK VOOR TRAUMA-SENSITIEVE ZORG?

Jessica Vervoort-Schel¹
Rianne Pellemans-van Rooijen²
Roel Kooijmans³
Xavier Moonen⁴

Mensen met cognitieve en adaptieve beperkingen maken relatief vaak ingrijpende (jeugd)ervaringen mee, maar de impact van deze ervaringen wordt helaas nog onvoldoende herkend noch adequaat behandeld. Deze gevolgen kunnen de reeds bestaande gezondheidsverschillen tussen mensen met en zonder cognitieve en adaptieve beperkingen uitvergroten, wat welbevinden, ontwikkeling, leermogelijkheden, gedragsmatig functioneren, psychische en fysieke gezondheid, levensduur en perspectief negatief kan beïnvloeden. Nieuwe wetenschappelijke inzichten bieden perspectief. Organisatiebrede implementatie van Trauma Informed Care kan organisaties een

<https://www.imhnederland.nl/trauma-informed-care/>

Waarom IMH binnen de jeugdbescherming: praktijk voorbeeld 4

Zwangerschap en onveiligheid

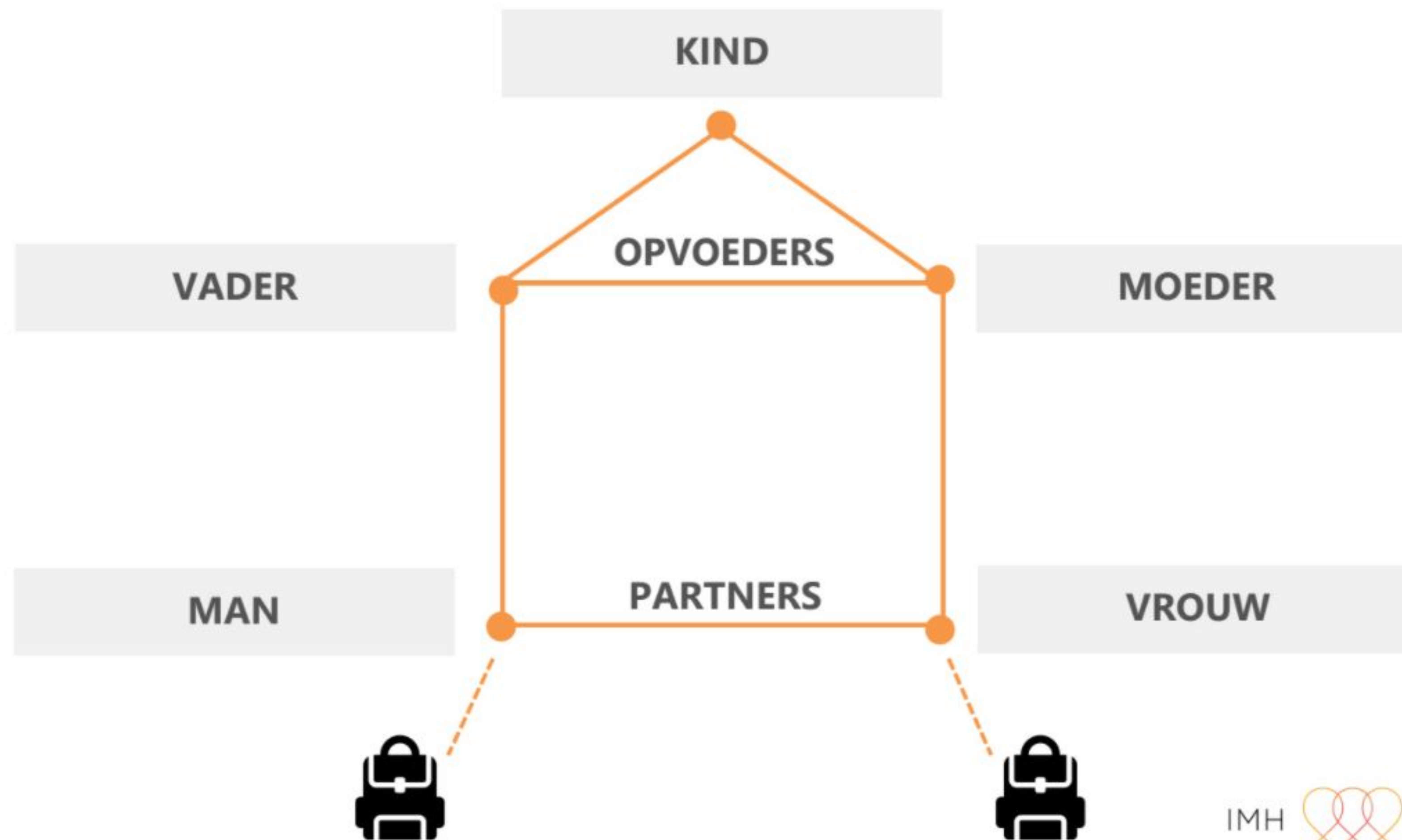
- Wie signaleert en durft tijdig te bespreken?
- Wat durven we preventief in te zetten?
- Tijdig met diagnostiek de ouder-kind relatie in beeld brengen
- Concreet zijn over wensen en verwachtingen
- Welke interventies zet je in?
- Wat wordt je plan na de bevalling?
- Wie heeft welke expertise op het gebied van zwangerschap, bevalling en postpartum?

Neem tijd voor overzicht en reflectie

Waarom IMH binnen de jeugdbescherming: praktijk voorbeeld 5

Aandacht voor relaties en herstel van relaties binnen je plan van aanpak

Van kindvraag naar gezinsplan

Waarom IMH binnen de jeugdbescherming: praktijk voorbeeld 6

Transgenerationale overdracht stoppen

EPIGENETISCHE VERANDERINGEN

Bij epigenetische veranderingen verandert de functie van een gen zonder dat de code verandert.

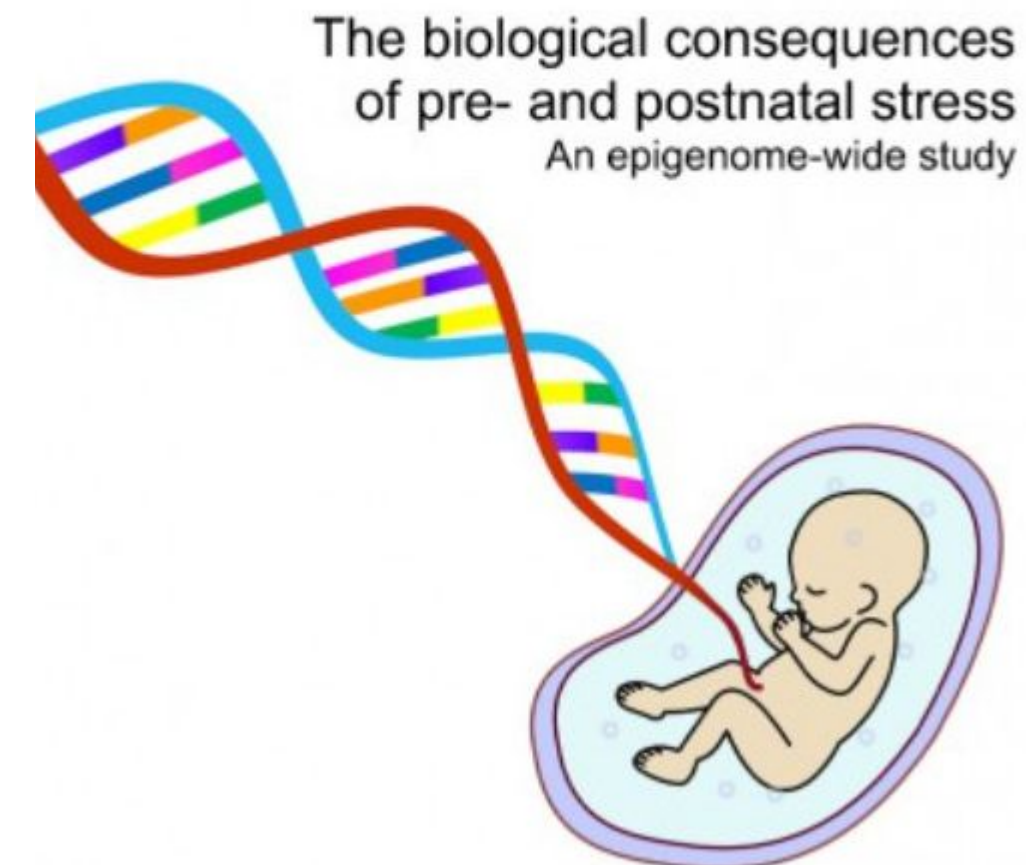
Vergelijk het met het uitvoeren van precies hetzelfde notenschrift door verschillende muzikanten: het stuk is hetzelfde, maar de muziek is anders. Twee mensen kunnen genetisch identiek zijn, maar epigenetisch verschillend.

De veranderingen kunnen ontstaan door bijvoorbeeld stress of roken. Deze zaken zijn van invloed op je genen en kunnen deze aan of juist uitzetten. Als een gen actief is kan het zijn werk doen en eiwitten aanmaken die nodig zijn om taken in het lichaam uit te voeren. Als het gen uitstaat dan wordt het eiwit niet meer gemaakt het kan het zijn taak niet meer uitvoeren.

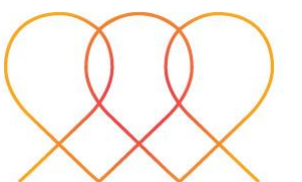

FACULTY OF MEDICINE
DEPARTMENT OF NEUROSCIENCES
RESEARCH GROUP PSYCHIATRY

KU LEUVEN

Imitatie en modellering

Deel D: Wat kunnen we concreet gaan doen

Meten is weten - en met weten begint meten

Samen onderbouwen wat IMH kan betekenen

- Wees nieuwsgierig naar waar je nu staat als organisatie
- Onze ervaring: er is vaak geen duidelijke coördinatie op beleid en visie rondom zwangeren, baby's en jonge kinderen (IMH)
- Welke mensen zijn er in je organisatie geschoold en met welke niveau? En wat doen zij nu met hun kennis en vaardigheden en waar willen eenieder naar toe?
- Welke partners in je regio hebben het juiste IMH-aanbod?

Creëer draagvlak

Wees niet alleen - maar zorg voor een sneeuwbal effect

- Zoek verbinding met andere IMH-deskundigen in je organisatie en daarbuiten! Intervisie kan helpen
- Vormeer een werkgroep binnen je organisatie
- Wees vindbaar als werkgroep (via intranet, mailadres)
- Welke stafcollega's zijn er nodig (beleid, P&O, teammanager, Raad van Bestuur etc.)

VORMEER EEN WERKGROEP

- Het helpt als er meerdere collega's zijn, die werken vanuit de IMH-visie. Zorg voor verbinding met hen en start een werkgroepje
- Stel samen voorlopige doelen op die je wil bereiken
- Bedenk hoe vaak je met elkaar wil afstemmen
- Wie zijn nodig om jullie doelen te bereiken? Denk aan je collega's, teammanager, iemand van opleidingen, een beleidsmedewerker of misschien wel je Raad van Bestuur als je een implementatieplan wil. Bedenk of en hoe je ze wil betrekken en in welke fase

CREEËR DRAAGVLAK & VIND ELKAAR

- Het is belangrijk dat andere collega's van jullie initiatief af weten. Deel jullie

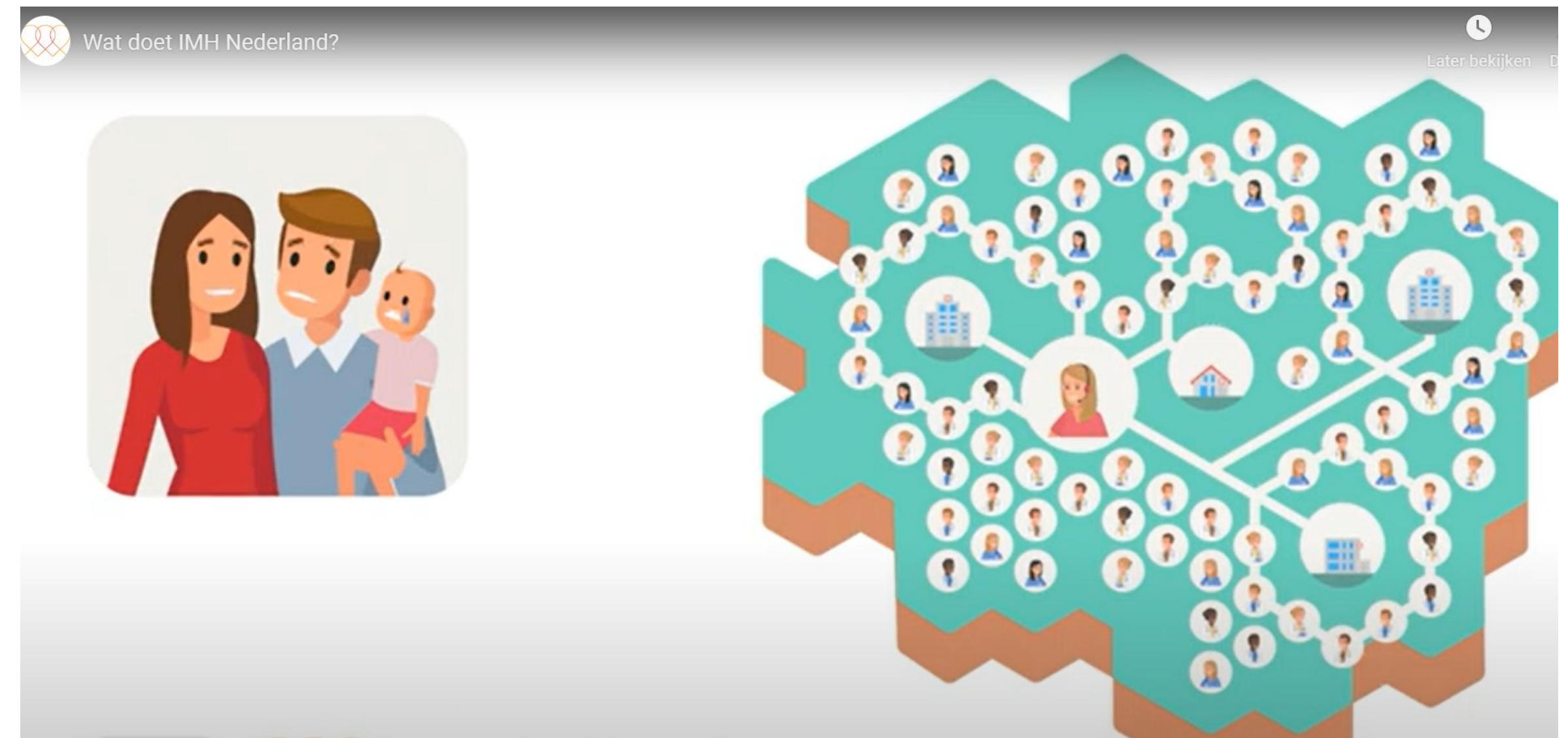

Samen op missie

Infant Mental Health als olie in de samenwerking

- Samen op tijd de juiste ondersteuning bieden aan ouder en kind, door gezinsgerichte plannen met aandacht voor relaties (en trauma)
- Wat wordt onze missie naar 0?

We gaan graag samen met jullie aan de slag om betere netwerken te bouwen in het domein veiligheid & bescherming

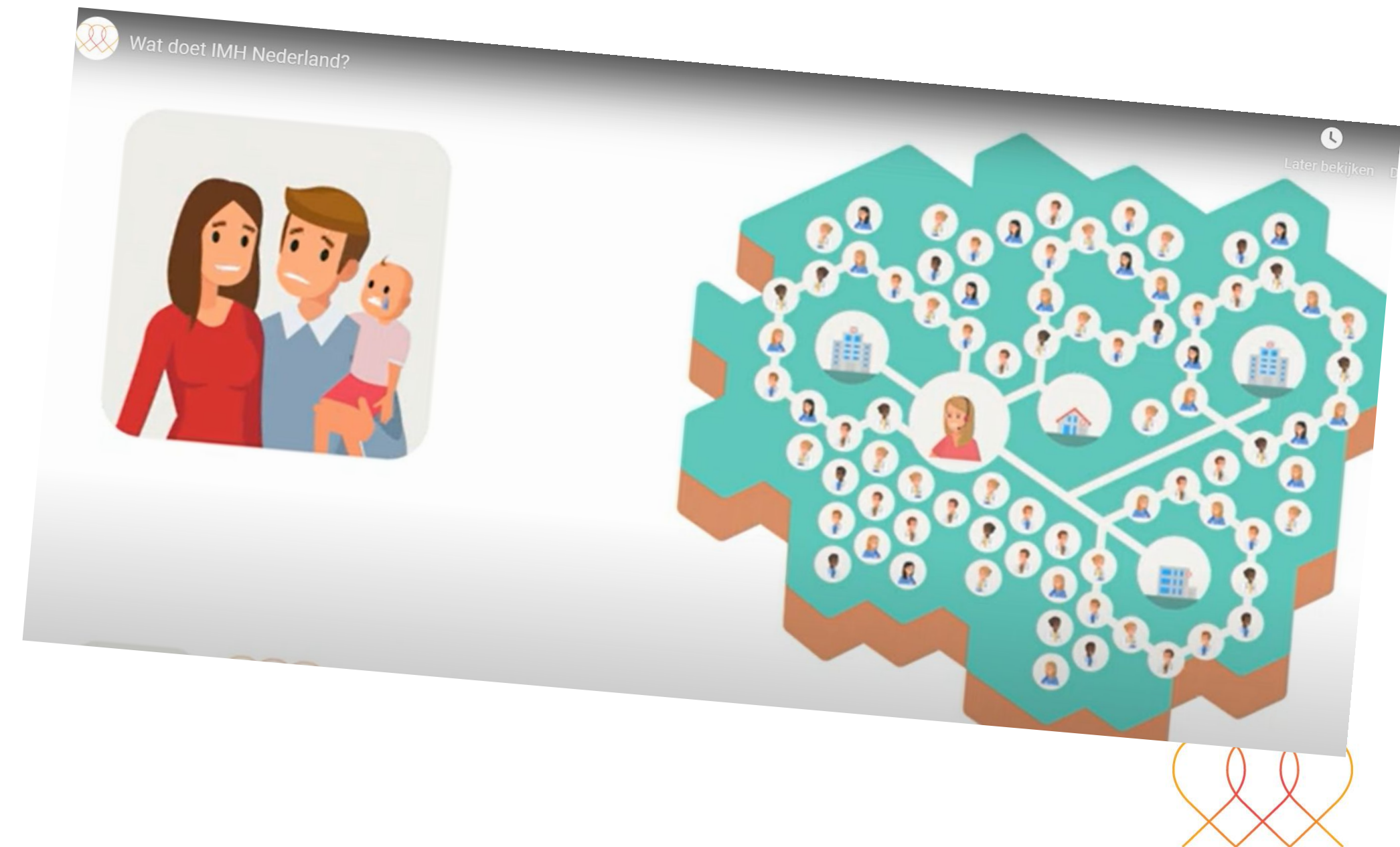

Samen op missie

Hoe biedt IMH Nederland ondersteuning

- Via training & cursussen
- Inspiratieplatform 0-5 met Vakblad Vroeg & licentie compleet
- Samen effectonderzoek doen
- Verbinden met collega's uit je regio

We gaan graag samen met jullie aan de slag om betere netwerken te bouwen in het domein veiligheid & bescherming

Infant Mental Health - visie

Wat worden jouw eerste stappen?

Willen jullie de chat gebruiken om te delen wat deze informatie je brengt en wat je eerste stap zal zijn? Zo inspireren we elkaar

Meer weten over implementatie IMH? Neem contact met ons op

Contactgegevens

Zillah Holtkamp

via centrale mailadres info@imhnederland.nl of 085-1300436